

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

35. ČÍSLO / XXI. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

1. ZÁŘÍ 2013

Z obsahu:

S pohledem upřeným na nebe

Homilie Svatého otce
Františka o slavnosti
Nanebevzetí Panny Marie
- strana 2 -

„Tady jsem ztratila své srdce“

Angela Jacobi
- strana 5 -

Děkonná modlitba dává dobrý spánek

O skutečných požadavcích
našich dětí
- strana 6 -

Rodiče mají vychovávat děti k úctě k životu

- strana 7 -

Bůh působí všechno

Sestra Roberta Matuschek
- v jejím životě patří
zázraky ke všední
zkušenosti
- strana 8 -

Krátké zamýšlení o modlitbě a životě s Kristem

- strana 11 -

Papež František zasvětil celý svět Matce Boží z Fatimy

- strana 11 -

Bůh v pohledu analytické filosofie

Prof. ThDr. Václav Wolf
- strana 12 -

*„To, co děláme, je jenom kapka v oceánu.
Ale kdyby této kapky nebylo, v oceánu by chyběla.“ (Matka Tereza)*

Editorial

„Chybí-li naděje, nejsme křesťané.“ Slova Svatého otce Františka jsou připomenutím podstaty naší víry. Člověk plný naděje, člověk pevné víry v Trojjediného Boha a výkupnou obět jeho Syna Ježíše Krista, jejímž vrcholem je vzkříšení, je pak schopen v každodenním životě vítězit nad snahami satana ovládnout tento svět.

To však nejde bez modlitby. A můžeme říci – bez úcty a modlitby k Panně Marii. Svatý otec velmi často vybízí k modlitbě růžence. Jeho osobní spiritualita má silné mariánské založení. I proto nepřekvapuje, že se rozhodl 13. října zasvětit svět Panně Marii Fatimské. (str. 11) Modleme se už teď za dobré ovoce tohoto zasvěcení – modlitbou, „která nás podporuje v bitvě proti zlému duchu a jeho pomahačům“.

Plodem křesťanské naděje v praktickém životě je také láska k člověku. Láska, kterou má Bůh k nám a která je bezmezně přijímána, má potřebu rozmnožit se v srdcích druhých lidí. Svědčí o tom Angela Jacobi (str. 5), jejíž „Boží“ láska se projevuje v životě ubohých dětí podle zásad Matky Terezy. Je to aktuální nejen proto, že 5. září si Církev připomíná tuto blahoslavenou ženu z Kalkaty.

Dětem je věnováno i interview s německou psychoterapeutkou Elisabeth Lukasovou. (str. 6) Její poselství zní: Všichni jsme vzácné osoby, a dětem je to třeba obzvlášť dávat najevo. To vychází z důstojnosti lidské osoby, která je darem Božím – a úkolem především rodičů je tuto skutečnost předat do vědomí dětí, jak píše Svatý otec František v poselství brazilským rodinám. (str. 7)

Je však nanejvýš nutné, abychom sami ve svém srdci cítili touhu po živém vztahu k Bohu Otci, ke Kristu, ve spojení s Duchem Svatým, jenž nás učí schopnosti vykonávat „normální“ zázraky, jak to vidíme u sestry Roberty Matuschek (str. 8). Mějme na paměti slova Matky Terezy: „To, co děláme, je jenom kapka v oceánu. Ale kdyby této kapky nebylo, v oceánu by chyběla.“ Jak by svět vypadal jinak, kdybychom měli každý v sobě tolik pokory, že by se pro nás stalo normálním být na Bohu zcela a ve všem závislí natolik, že odhodíme své představy a dáme se do služby představám Božím!

S vědomím této pokory si můžeme přečíst zprávu profesora Wolfa o tom, jakými otázkami o Bohu se zabývá dnešní teologie. (str. 12) I když jde o náročný odborný text, může nás inspirovat, stejně jako ostatní texty k modlitbě: „Pane, otevři mé rty. – A má ústa tě budou chválit.“

Daniel Dehner

S pohledem upřeným na nebe

Homilie Svatého otce Františka o slavnosti
Nanebevzetí Panny Marie, Castel Gandolfo 15. 8. 2013

Drazí bratři a sestry! Druhý vatikánský koncil nám v závěru dogmatické konstituce o církvi zanechal překrásnou meditaci o Nejsvětější Panně Marii. Připomenu pouze ony části, které se vztahují k tajemství, jež dnes slavíme. První je tato: „Když konečně neposkrvněná Panna, která byla uchráněna od jakékoli poskrvny dědičné viny, dokončila svůj pozemský život, byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy a vyvýšena Pánem jako královna všeho tvorstva.“ (*Lumen gentium*, 59) V závěru konstituce dále čteme: „Jako je matka Ježíšova, oslavená už s tělem a duší v nebi, obrazem i počátkem církve, která se dovrší v budoucím věku, tak zde na zemi září před putujícím Božím lidem jako znamení jisté naděje a útěchy, dokud nepřijde den Páně.“ (*Lumen gentium*, 68) Ve světle tohoto nádherného vyobrazení naší Matky můžeme uvažovat nad poselstvím, obsaženým v biblických čteních, která jsme právě vyslechli. Můžeme se zaměřit na tři klíčová slova: zápas, vzkříšení, naděje.

Úryvek z knihy Zjevení přináší výjev *zápasu* mezi ženou a drakem. Žena, která představuje církev, je z jedné strany oslavená a vítězná, z druhé strany dosud prožívá porodní bolesti. Taková je ve skutečnosti také církev – jestliže v nebi je již spojena se slávou svého Pána, v dějinách trvale prožívá zkoušky a čelí výzvam, které s sebou nese konflikt Boha s ďáblem, stále přítomným nepřítelem. V tomto zápasu, kterým procházejí Ježíšovi učedníci – tedy my všichni – nás Maria neopouští. Matka Kristova a Matka církve je vždy s námi a neustále s námi kráčí. Také Maria v jistém smyslu sdílí tento dvojí stav. Sama pochopitelně jednou provždy vstoupila do nebeské slávy; neznamena to však, že by se vzdálila a oddělila se od nás. Naopak, Maria nás doprovází, bojuje po našem boku, podporuje křesťany v zápasu proti silám zla. Modlíme-li se s Marií, zejména růžencem... Poslouchej-

te ale, modlíte se každý den růžencem? Jste si tím jisti? Ano? Tedy – modlitba s Pannou Marií, zejména modlitba růžence, má také tuto „bojovnou“ dimenzi. Znamená to, že je to modlitba, která nás podporuje v bitvě proti zlému duchu a jeho pomahačům. Také růžencem nás tedy v této bitvě podporuje.

Druhé čtení hovoří o *vzkříšení*. Apoštol Pavel v listě Korinťanům trvá na tom, že být křesťanem znamená věřit ve skutečné Kristovo vzkříšení. Naše víra vychází z této základní pravdy, která není pouhou myšlenkou, nýbrž událostí. Také tajemství Panny Marie, která byla s tělem a duší vzata do nebeské slávy, je cele vepsáno do Ježíšova zmrtvýchvstání. Syn ve svém průchodu smrti k sobě „přitáhl“ Matčino lidství. Ježíš jednou provždy vstoupil do věčného života s celým svým lidstvím, které přijal od Marie. Stejně tak ona, Matka, která Jej věrně po celý život následovala – a následovala Jej srdcem, spolu s Ním vstoupila do věčného života, kterému říkáme také nebe, ráj, dům nebeského Otce.

Rovněž Maria poznala mučednictví kříže – mučednictví svého srdce, mučednictví duše. Když Ježíš trpěl na kříži, ona velmi trpěla ve svém srdci. Prožívala Synovo utrpení v hloubi duše. Plně se s Ním sjednotila ve smrti, a proto jí bylo darováno vzkříšení. Kristus je první ze vzkříšených a Maria je první z vykoupěných; je první z těch, „kteří jsou Kristovi“. Je naší Matkou, ale můžeme říci, že je také naší zástupkyní, naší sestrou – naší první sestrou. Je první z vykoupěných, která došla do nebeské slávy.

Dnešní evangelium nám napovídá třetí slovo: *naděje*. Naděje je ctností toho, kdo zažívá konflikt, každodenní zápas mezi životem a smrtí, mezi dobrem a zlem, a věří v Kristovo vzkříšení, ve vítězství Lásky. Vyslechli jsme Mariin chvalozpěv – Magnificat. Je to chvalozpěv naděje, chvalozpěv Božího lidu putujícího dějinami. Chvalozpěv mnoha světců a světic – některých známých,

Dokončení na str. 10

Farizeové pozvali Ježíše na hostinu. Jejich pohostinnost není upřímná. Nejde jim o to, aby svého hosta uctili, ale chtějí ho sledovat, aby se utvrdili ve své zaujatosti proti tomuto oblíbenému prorokovi. Ve skutečnosti to bude Pán, kdo pozoruje své hostitele. Čini tak ovšem nikoliv ze zaujatosti jako oni, nýbrž aby jim dal závažné naučení, které může být aktuální i pro tebe.

Na cizí chování se můžeš dívat různou optikou, ale vždy bude závislá na tom, jak se díváš sám na sebe. První čtení upozorňuje na *nebezpečnou ránu*, pro kterou *není uzdravení*. Je to rána domýšlivosti, o které Sirachovec mluví jako o *ošklivém býlí*, které zaplevelí tvůj duchovní zrak do té míry, že zcela ztrácíš ze zřetele potřebu vlastního uzdravení. Právě v tom je největší nebezpečí této rány, která představuje nejvyšší stupeň zaslepenosti a nerozumu. Působení takového nebezpečného a ošklivého býlí vidíš právě před sebou na Ježíšových hostitelích. Nedokážou čerpat prospěch a pozhřebání ani z jeho bezprostřední blízkosti. Jeho přítomnost je jim příležitostí nikoliv k tomu, aby se jim dostalo milosti a odpuštění, ale aby se utvrzovali ve svém falešném sebevědomí. Ježíš však vidí daleko za všechny vnější projevy, až do hloubi duše každého člověka. Oplácí svému okolí za jeho neupřímnost upřímně miněným taktickým poučením a moudrou radou.

Zaujetí a zaslepenost přítomných farizeů je tak velká, že zcela zapomínají kontrolovat své vlastní chování. Nijak jim nepřipadá trapné, že před tváří svého vzácného hosta usilují jeden přes druhého o co nejpřednější místo. To se však může stát i tobě, když budeš věnovat tolik kritické pozornosti chování druhých, že se zapomeš zaměřit na své vlastní chování a jednání. Pros Pána, aby tě naučil dívat se na druhé jako na zrcadlo nastavené tvé vlastní nedokonalosti. To nedobré, s čím se setkáváš u druhých, ti nedává žádný důvod k sebeuspokojení: takový já nejsem. Při konfrontaci s pravdou by tě mohlo potkat podobně nepříjemné překvapení jako hosta z Ježíšova podobenství, který si dovolil zaujmout nepatřičné místo. Uvědom si, že čím více se tvé sebehodnocení vzdaluje od skutečnosti, tím většího zahanbení se dočkáš v hodině pravdy.

Tajemství posledního místa

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Příteli, pojd' se posadit dopředu!

Je to ve skutečnosti zcela pozemské smýšlení, co tě vede k domýšlivosti. Nepouštěj nikdy ze zřetele, že jsi již *závažně spojen s městem živého Boha*. V tomto městě tedy neplatí žádné konkurenční vztahy. Zde se nemusíš obávat, že místo, které zaujme jeden, je už pro druhého nepřístupné. *Zde mají všichni práva jako prvorozenci*. Když hledáš, kde je tvoje místo, nedívej se na druhé, ale jen na svého Pána.

To, co má Pán ve svém podobenství o domýšlivém hostu na mysli, je mnohem závažnější než nějaký zasedací pořádek u stolu. Důvěřuj mu bezmezně. Neboj se posadit se tam, kam tě Pán posílá, i když se to z pozemského hlediska jeví jako *poslední místo*. Chce tě mít tam, kde má největší možnost tě opravdu obdarovat. Vždyť nemá nikdy na mysli tvé ponížení, nýbrž tvou opravdovou radost ve své slávě.

Kdo si chce získat přízeň druhého člověka, dělá především všechno pro to, aby se mu ukázal v tom nejlepší světlo. Chtěl by tomu druhému dokázat, že nikdo jiný si více nezaslouží jeho pozornosti. To všechno se točí kolem vlastního já a často končí velkým zklamáním. Chceš udělat něco, čím bys nejvíce upoutal Ježíšovu pozornost, aby ses mu opravdu zalíbil? Vynasnaž se, abys mu v ničem nepřekážel, a umožni mu, aby v jeho díle vynikla především jeho božská svoboda. To je tajemství posledního místa: když se tam uchýlíš, dáváš mu možnost, aby si tě posadil, kam chce. Tvoje radost bude tím větší, čím větší bude jeho radost. Jemu působí tím větší potěšení, čím více tě může obdarovat svými milostmi a dary nikoliv proto, že vynikáš nad jiné, ale právě proto, že jsi nejnehodnější a nejposlednější. Miloval tě nesmírně, když jsi ještě nebyl, a stvořil si tě z ničeho. Umožni mu, aby si i nyní z tvé nicoty svobodně zbudoval svůj zamilovaný příbytek. Největší tvoje zásluha spočívá v tom, že se stále vracíš na své poslední místo, že si nic nepřipi-

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 3,17–18.20.28–29

Synu, dělej své práce v skromnosti, a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokojuj, a před Pánem nalezněš milost.

Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi. Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé býlí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozorných posluchačích.

2. čtení – Žid 12,18–19.22–24a

Bratři! Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří, a přitom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby (Bůh) už k nim nemluvil. Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke vznešenému shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozenců, kteří jsou zapsáni v nebi; (přistoupili jste) k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

Evangelium – Lk 14,1.7–14

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojechl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté

Dokončení na str. 4

suješ, ale dáváš Pánu úplnou volnost, protože bezmezně důvěřuješ jeho lásce, kterou tě miloval ještě před stvořením světa.

Místo zcela klamně radosti, jakého místa jsi nedosáhl svým vlastním úsilím, stojí před tebou možnost nekonečné a ničím neohrožované radosti: je to úžasné vědomí, že si tě stvořil pro sebe nekonečný Bůh a že jsi předmětem jeho bezmezné lásky, i když jsi sám ze sebe ničím: *ve své dobrotě se postaral o chudáka*. To je ten pravý důvod, proč *spravedliví jásají před Bohem a veselí se v radosti*.⁽¹⁾

Odlož všechny strach z posledního místa, kde tě Pán čeká, abys už nebyl *vězněm* své domýšlivosti a mohl tě *odvést ke šťastnému životu*. *Zpívej Pánu a veleb jeho jméno*.⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 68; ⁽²⁾ srov. tamt.

Na slovíčko

Po nedávném průvodu pýchy a apoteózy deviace, jenž prošel – v daleko menším rozměru, než pořadatelé očekávali – okrajem centra Prahy, se nabízí srovnání s jiným setkáním a setkáváním, kterým jsou Světové dny mládeže. Rovněž mezinárodní, upřednostňující setkání těch, kdo se mají poznat, ale na rozdíl od „Gay Pride“ – rozveseleného vzdoru – je toto setkání přednostně zaměřeno na osobu Ježíše Krista a pak teprve na bližní. A v tom je základ trvalého úspěchu těchto dní, při nichž se mohou mladí lidé poznávat tak, že v sobě navzájem vidí Boží tajemství. Vytvářejí se tak vztahy, které vedou k zasvěcení tomuto tajemství ve svátosti manželství, kněžství, společného křesťanského katolického života. Veselí na takových shromážděních – milionových – nahrazuje radost a láska, která se učí obětovat. Tím se začíná lišit od obvyklého „růstového“ sobectví dětského věku, který se klube z ulity svého vlastního světa. To se zdá ovšem jen na první pohled, protože je to svět Božího daru zrození a svět rodiny duchovní Církve, i její součástí – rodiny světa, na nějž pouze nezralý tvoreček pohlíží „svým“ zorným úhlem.

Dalším podivuhodným prvkem – a pro svět lidí, kteří se dosud ještě ani, třeba v povážlivě pokročilém věku, na tuto cestu zraní nevydali – je dar a prožívání svobody na Světových dnech mládeže v setkání se Svatým otcem.

Právě jeho osoba tvoří vrchol pyramidy zdravé společnosti, kde nejvyšší hodnotou je vztah k Bohu, kde nejvyšší spravedlností je život v Duchu Svatém, v přátelství s Ježíšem Kristem těch, kdo jsou v samém centru své osobnosti, v hloubi své duše, osvobození a žijí svobodně, takže vnější zásady tolik potřebné pro to, aby i ostatní bližní mohli být svobodní, tuto jejich svobodu nezmenšují, ale naopak umocňují. Podle některých se jedná o mírný filosofický zázrak, jež mohou přijmout a pochopit jen ti, kdo uvěřili v působení Ducha Svatého v Církvi, ve stvoření a pak teprve ve svém srdci.

Takováto společnost – Boží organismus – je totiž skutečně chrámem na zemi: chráněným místem, kde je čas na lás-

ku, odvaha k ní a schopnost k ní vést ty, kdo jsou na Boží svět zahleděni ještě pohledem dítěte: je místem, na němž dozrávají osobnosti hrdinů naší doby (a všech dob) – světců.

Pohled na pražskou manifestaci ukazuje ovšem stejný kalibr svobody, poznávání druhých osob (s malým písmenem) a projevů štěstí. Jeho tragédií je, že tato nebezpečná zbraň v rukou dětí je obrácena proti nim samotným a místo Božích šípů lásky, které zapalují srdce láskou k Bohu a bližnímu, se jejich projektily podobají spíše oněm ďábelsky rafinovaným, které po proniknutí do těla – již v nitru, obzvláště řečeno v duši – ještě je trhají dál.

První, co na této manifestaci vzpourey proti Stvořiteli chybí, je právě vztah k Němu. Tedy vztah, který vytváří Duch Svatý, a nikoli duch zla. Skutečnost, kterou jsou někteří Evropané schopni přehlédnout, většina se o ní spíše neobtěžuje mluvit. V takové situaci o to více leží tíha zodpovědnosti na těch, kdo společnost vedou. Nečekaně se v posledních desetiletích projevilo vítězství Marii Neposkrvněného Srdce v bývalém sovětském Rusku: to se dnes stává vzorem pro mnohé evropské státníky, kteří by ještě rádi zachránili svou národní identitu a kulturu.

Dalším, co na této přehlídce a oslavě nespoutanosti vášní chybí, je vztah věrnosti dvou lidí, který vede k přirozené plodnosti. Nic nepomůže kulisa maminky či rodičů tlačících uprostřed maškar ko-

čárek se svým dítětem: jsou pouze a právě postaveni do role – s níž svobodně souhlasí – tento vztah vzájemné důvěry a plodnosti popírat a ničit.

A ti, kdo se zde setkávají jako „bližní s bližním“ bez vztahu k Bohu, bez vztahu lásky k Němu, jsou odsouzeni, aby si, jak napsal jeden francouzský kněz, padali do náručí jako sobci, kteří se již z okovů svých dvou egoismů budou těžko vymaňovat ke společné lásce. Takto orientovaný člověk naopak zakrsne na úrovni dítěte, které nebylo schopno se z vlastního jednostranného, totiž sobeckého pohledu na Boží svět, v němž působí satan, vymánit a odmítno především tolik potřebnou pomoc, duchovní pomoc, a mění se po nenáhlé či rychlém pádem střemhlav ve starce, hořkého člověka, jehož jediným cílem, démonickým cílem, se stává pronásledovat a ničit ty, kdo jsou šťastnými, zralými osobnostmi, plnými lásky k Troj-jedinnému Bohu a k bližním.

Světové dny mládeže v Riu – a příští jsou velkou výzvou pro nás, protože se budou konat v městě, které patřilo do jedné provincie s Velkou Moravou a později s Prahou – svědčí o tom, že snaha zničit Boží život v srdci člověka se nese tká s úspěchem tam, kde nedojde k únavě dobrých, což by jinak umožnilo vítězství zlých: právě svoboda, tolik proklamovaná ve spojení s velmi vzácným slovíčkem tolerance, jež v principu i v posledku znamená nesení oběti – a to je Ježíšova oběť na kříži povytce – strhává srdce mladých lidí shromážděných na Dnech mládeže a dotýká se i těch, kdo tuto svobodu na „Gay Pride“ hledají, a to marně.

P. Oldřich

Liturgická čtení – dokončení ze str. 3

vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: ‚Uvolni mu místo!‘ Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: ‚Příteli, pojď si sednout dopředu!‘ To ti bude ke cti u všech, kteří budou s te-

bou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mřzáký, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

„Tady jsem ztratila své srdce“

Angela Jacobi patří k „Silným ženám Německa“. Tak rozhodl *Bild der Frau*, největší časopis pro ženy v zemi. Čtyři stovky prominentních hostů z politiky, hospodářství a showbyznysu naslouchaly na konci března 2013 bez dechu jejím příběhům, za které byla činorodá, humorná katolička vyznamenána „Zlatým obrazem ženy“. Časopis oceňuje touto cenou mimořádné ženy, které s „chytrou hlavou a celým srdcem bojují za lidi potřebující pomoc, za spravedlnost a větší sociální sounáležitost“.

Tato bývalá učitelka a asistentka lékaře více než tisíci dětem z ulice v Indii a Barmě zajistila lidsky důstojnou budoucnost. Před milionovým publikem v jednom galaporaďu, přenášeném televizí u příležitosti propůjčení vyznamenání, se přiznala upřímně známá dobrodínka, nazývaná jako „Mama Angela“, že to je její katolická víra, z níž se angažuje pro jiné.

Po jejím strhujícím vystoupení následovala pozvání do ostatních vysílání. Při zprávách o utrpení dětí z ulice se nikdy nezapomněla s úctou zmínit o sestřích Matky Terezy a o salesiánech Dona Boska.

Angela Jacobi vypráví, jak všechno začalo.

* * *

Během jedné cesty do Indie v roce 2004 jsme navštívili sestry Matky Terezy v Novém Dillí a procestovali sever Indie. Všude jsme viděli žebráky, nemocné lidi a mnoho dětí na ulicích. Oči dětí nás nenechaly v klidu – smutné, beznadějně a už teď příliš staré, po všem tom, co vidí a co musely prožít ve svém mladém životě. Pokoušeli jsme se podle možností těmto dětem trochu pomoci, dle zásady Matky Terezy: „Když se bude jenom jednomu z těchto dětí na tomto světě dařit lépe, pak je to už lepší svět.“ Ale organizace a spolky, které tam byly činné, nevyzařovaly toho ducha, jakého jsme hledali.

Tak jsem se rozhodla sama odletět do Kalkaty, povzbuzena setkáním se sestrou Anandou MC, která dnes 92letá žije v Essenu a každý den píše nejméně pět hodin dopisy trpícím a nemocným spolupracovníkům „Misionářek lásky“. Tam jsem se setkala nejenom s Matkou Terezou, pro niž mi dala sestra Ananda dopis, ale přišla jsem také do Don Bosco Ashalayam v městské části Howrah a tím začal náš nový život – na Velký pátek 1997.

Děti nemohly pochopit, proč já jako vdaná žena nemám žádné děti, což je pro indickou manželku smutný osud. Na Zelený čtvrtek mě Matka Tereza utěšila a řekla mi: „Nebud' smutná, Angelo, tady

Angela Jacobi s arcibiskupem z Rangúnu Charlesem Maung Bo SDB (vlevo) a s apoštolským nunciem v Indii, arcibiskupem Salvatore Pennacchio

máš tolik dětí.“ Co tím myslela, dověděla jsem se na Boží hod velikonoční. Po velikonoční mši v mateřinci jsem se vypravila na cestu k dětem v Ashalayam, chtěla jsem s nimi slavit Velikonoce. U brány už čekal Probhat, nyní již doktor psychologie a sociálních věd, který je zaměstnán u Misionářek lásky. Slíbila jsem, že znovu přijdu, a on se spolehl na to, že svůj slib dodržím. V osmi letech ztratil otce, nakonec také matku a skončil, vystrčen svými příbuznými, na ulici. Tam potkal jednoho salesiánského kněze, který ho vzal do nového domova, do Domova naděje (Ashalayam). Rozzářil se a řekl: „Trochu jsme přemýšleli: Ty jsi matka bez dětí a my jsme děti bez matky. Žádný problém! Teď máš nás!“

Tak jsem se stala matkou 450 chlapců, později přišlo ještě 120 děvčat. Jak jsem slíbila Matce Tereze, žila jsem se svými dětmi, hrála si s nimi, smála se s nimi a někdy s nimi také plakala.

V roce 2006, rok po Světovém setkání mládeže v Kolině, kterého se zúčastnili také dva moji chlapci z Ashalayamu, setkala jsem se v Kalkatě s arcibiskupem z Rangúnu, Charlesem Maung Bo SDB. Jeho bratr Bernard pracoval zdarma pro svůj penzionování v Ashalayamu a pečoval o mladistvé při jejich učení k povolání. Právě jsem se vrátila z Assamu, kde jsem se starala o děti sklízeček čaje, tenkrát mi přišel naproti Bernard s nějakým pánem a řekl: „Angelo, smím ti představit svého bratra, arcibiskupa z Rangúnu?“

„Mama Angela“ se svými dětmi

Tak jsem se lekla, že jsem udělala pu krle, a arcibiskup se v smíchu ptal svého bratra: „Je to v Německu obvyklé?“

Po otřesných zprávách arcibiskupa o situaci v jeho zemi jsem spontánně odcestovala z Kalkaty do Barmy (Myanmar), abych si sama udělala obraz, a viděla jsem velmi brzo: Také tady je potřebná pomocná ruka! Sirotci, nemocné děti, žebrající děti, bývalí dětsí vojáci, děti, které nemají žádnou naději, aby chodily do školy, protože cesta do školy je daleká. Tady jsem zase jednou ztratila srdce a jsem ráda a šťastná, že má čtyři komory.

Mezitím jsem byla vícekrát v Barmě, alespoň jednou do roka, a staráme se o děti, které by bez naší podpory neměly žádnou šanci. Zvláště děti uprchlíků ze státu Kachin na severu Barmy, kde žije mnoho křesťanů, mi leží na srdci. Jsou často nemocné a traumatizované vyhnáním vládou, která si chce pojistit kontrolu nad Jade-Minen.

A tu mi přichází na mysl druhá věta Matky Terezy: „My jsme si vědomy, že to, co děláme, je jenom kapka v oceánu. Ale kdyby této kapky nebylo, v oceánu by chyběla.“

Z Kirche heute 7/2013 přeložil -mp-

INFORMACE:

„Mama Angela“ bude přítomna na veletrhu *Gloria*, který se koná 7.–9. listopadu 2013 v augsburských výstavních pavilonech. *Gloria* je jediný církevní veletrh v německy mluvících zemích a největší v Evropě. Na tomto odborném a veřejném veletrhu se budou vystavovat předměty k zařízení a vybavení kostelů a klášterů, jakož i pro křesťanský všední den.

Při doprovodném programu, koncipovaném agenturou „Ragg's Domspatz“ a jejím vedoucím Michaelem Raggem vystoupí mnoho známých osobností, mezi nimi hlava katolických melchitů, patriarcha Gregorios III. Laham z Damašku, apoštolský nuncius v Německu, arcibiskup Jean Claude Perisset, P. prof. Dr. Karl Wallner OCist. nebo logopedická terapeutka Elisabeth Lukasová. Více na www.raggs-domspatz.de nebo www.messe-gloria.info.

Děkovná modlitba dává dobrý spánek

O skutečných požadavcích našich dětí

Dr. Elisabeth Lukasová patří ke světově nejznámějším psychoterapeutkám německého jazyka. Jako „mistrovská žačka“ Viktora Frankla, zakladatele logoterapie, šíří poselství, že zdařilý život závisí na tom, najít smysl a uskutečnit jej, protože život pro každého jednotlivce obsahuje něco jiného. Mnoho duchovních si váží tohoto směru psychologie, v němž se dá poznat křesťanský obraz člověka a nachází zde potvrzení. Elisabeth Lukasová už deset let nevystoupila na veřejnosti. Tomu odpovídal velký nával, když charismatická psycholožka nedávno vystoupila na Domspatz-Soirée v Mnichově. Důrazně a jasně tam analyzovala v rozhovoru s novináři a podnikatelem Michaelem Raggem, co mají společné současné duševní nemoci s naším životním stylem.

Interview s Elisabeth Lukasovou

Kirche heute: Paní Lukasová, u dětí se dnes často diagnostikuje syndrom hyperaktivní poruchy, často s následkem, že se pak dítě uklidňuje přípravkem Ritalin. Dnes nám dělají poruchy soustředěnosti a neklidu mnoha dětí opravdu starosti. V čem vidíte podstatné příčiny tohoto vývoje?

Elisabeth Lukasová: Děti je mi líto. Většina z těchto dětí je zaplavena dráždivými podněty. Navíc nemají už to bezpečí v rodině, které potřebují. To je velmi, velmi škoda. Obojí dohromady, myslím si, způsobuje, že jsou neklidné.

Kirche heute: Začneme s přebytkem dráždivých podnětů. Co je vyvolává?

Elisabeth Lukasová: Nejenom média, i když je neuvěřitelné, jaké brutality si přes televizi děti načerpávají před spánkem. Ale existuje ještě jiný činitel: Mají úplně přečpaný dětský pokoj. To tlumí jejich tvořivost a tím také jejich vytrvalost, protože skáčou od jedné hračky ke druhé. Když budete chtít udělat dítěti něco dobrého, pak jim nedávejte nic, ony toho mají i tak příliš. O co méně mají, o to více kutí a staví si z různých materiálů samy něco, o to více se něčím v klidu zabývají. Co ale můžete dětem darovat, je čas! Čas je mimořádně vzácný dar, především čas s matkou, čas s otcem.

Kirche heute:... dar, to je ale stále vzácnější, když posloucháme téměř všechny naše politiky. Ti už také mluví o chybějícím bezpečí v rodině...

Elisabeth Lukasová:... ano, rozvrácené rodiny a vystresovaní rodiče. Děti mají rodiče, kteří jsou nervózní, neklidní a hektič-

tí, často jsou otec a matka oba zaměstnaní. Potom mají něco vyřizovat ještě večer.

Ještě něco z mých školních let: Mně záviděli, protože jsem měla otce. Můj otec se vrátil z války. To bylo privilegium. Neboť v mé třídě mnoho dětí nemělo otce, padl ve válce. A víte co? Dnes je zase válka. A děti zase ztrácejí své otce. Ale není válka tady mezi národy v Evropě. Je válka v rodinách, a proto ztrácejí otce. A tak děti často zůstávají ponechány sobě a chytají se toho nebo onoho, a to vytváří pak tuto hyperaktivitu a neklid. Tedy, když chcete něco dobrého pro děti udělat, udělejte si na ně čas!

Kirche heute: I když potom životní úroveň klesne?

Elisabeth Lukasová: Je lépe, když vy děláte méně a strávíte více času doma. A dáte dětem příklad, že se dá večer dělat něco jiného, než jenom sedět u počítače nebo před obrazovkou televize. Že je možné spolu mluvit, spolu se smát a spolu si hrát, že je možné si spolu někam zajít, je možné diskutovat problémy a že je možné se vzájemně utěšovat a vzájemně si odpouštět, když jste se pohněvali.

Kirche heute: Když se dnes tolik diskutuje o „slučitelnosti rodiny a povolání“ – neošídí se tím vámi uvedené požadavky dětí?

Elisabeth Lukasová: To bych vám dala za pravdu. Děti mají právo na bezpečí. Je nepopíratelnou žádostí, že ženy mají mít v povolání stejné možnosti vývoje jako muži. Ale diskuse se vyvinula tak, že se požadovalo, aby ženy dělaly v povolání kariéru, pak potřebujeme více míst pro péči o děti. Já jsem velmi pro to, aby se zřizovala místa pro péči o děti – ale

dětská zařízení nenahradí matku. Také zde se znovu nastoluje otázka: Je to smysluplná nebo nesmyslná oběť? Nechci říkat, že se všechny ženy mají věnovat jenom rodině, snad by se měli také muži trochu obětovat pro rodinu, to neškodí. Ale celkově, když je člověk rodičem, má zodpovědnost za své děti. Že se to dnes musí říkat, je vlastně smutné. U každého domácího zvířátka se říká: Když si pořídíte psa, máte zodpovědnost, držet psa podle druhu v kázní, příliš ho nezavírat, obstarat mu dostatek pohybu a tak dále. A když máte dítě, máte zodpovědnost za to dítě, abyste je dobře a s láskou vychovali, jak je to jenom možné. To vyžaduje ale také, aby rodiče sami si něco odřekli, kvůli dítěti, které za to stojí.

Kirche heute: Výchovných poradců je dnes jako písku v moři. Zdá se, že mnoho lidí natolik znejistí, že si už vůbec nevěří, že by mohli děti vychovávat. Co je podle vás to nejdůležitější, co by rodiče měli dát dětem na cestu do života?

Elisabeth Lukasová: Nejdůležitější poselství, které mohou rodiče dát dětem, zní: Ty jsi vzácná osoba! To platí vždycky – jestli máš ve škole dobré nebo špatné známky, jestli selháváš nebo máš úspěch, jestli jsi zdravý nebo nemocný, mladý nebo starý. Ty jsi vzácná osoba bez podmínek a neztrácí se to – každé TY je vzácná osoba. Nejenom ty, ale také ostatní mají svou hodnotu. To je to nejdůležitější.

Když si děti budou vážit samy sebe, budou si snadněji vážit i jiných osob. Pak se budou, také když se zlobí, přece jen ještě chránit před opravdu zlým útokem proti někomu jinému. Pak se v nich vždy něco postaví a řekne: Stop! To nesmíš, také ostatní jsou vzácné osoby. Když dětem vštípíme, že lidé jsou osoby mající hodnotu, pak se řetěz zla nějak protrhne.

Kirche heute: Logoterapie povzbuzuje člověka, že se povznes nad poměry a dostane netušenou kvalitu života, může intenzivněji žít. Mnoho dobrých rad k tomu dáváte ve svých knihách. Jen o jednom chceme tady promluvit, co je podle vás zvláště důležité. Mluvíte o „posvěcující síle vděčnosti“. Co tím myslíte?

Elisabeth Lukasová: Vděčnost má opravdu léčivou sílu v mnoha ohledech. Zaprvé už v mezilidské oblasti. Je to tak, že nás negativní věci více napadají než pozitivní. To je druh biologického případu. Příroda to tak zařídila, že nás při všem, co bolí, okamžitě napadne, abychom bolest odstranili. Třeba hlad vnímáme ihned. To pocítují také zvířata, aby se vydala na lov kořisti. Nepocítují to ale přímo, když jsou nasycena. Tak je to také u nás lidí.

Pravděpodobně sedíte, když toto interview slyšíte nebo čtete, a myslíte si: Jak je pěkné, že mě zrovna nebolí zuby. A je krásné, že mě nebolí záda, nebolí ani kolena ani břicho. Ale když někdo dostane náhle bolesti zubů, okamžitě na to upne svoji pozornost, už nebude dále sledovat náš dialog, ale bude přemýšlet: Mám si vzít tabletky, mám jít zítra k lékaři?

To znamená, že to trochu musíme vyrovnat, jinak to negativní převáží. Když nám někdo něco pěkného přinese nebo je k nám přátelský, proč bychom neměli poděkovat a zdůraznit to? Dotyčný člověk má z toho radost a my jsme také udělali něco dobrého.

Kirche heute: Je děkování důležité také pro nás samotné?

Elisabeth Lukasová: Ano, také pro nás samotné – protože to vyvolává hodnoty ve svědomí. Není žádného lepšího prostředku na spaní než večerní děkovná modlitba. Když ležíte v posteli, přemýšlejte, za co máte tento den děkovat. Co bylo tím nejkrásnějším v tomto dni? Nějaké setkání, něco zajímavého, co jste přečetli, nebo co se vám podařilo. Nebo že jste se jednoduše podívali večer z okna a uviděli krásné hvězdné nebe – to je přece něco! Nebo když si pomyslíte: Mám zdravé dítě, nebo mám ještě otce, je sice už starý, ale ještě ho mám. Nebo mám matku, nebo milého muže po boku, jak často přemýšlím večer. To je přece něco krásného. Nic samozřejmého! A když takto přemýšlíte, pak cítíte, se kterými věcmi je spjat váš život. Vedle všeho, co je nakřivo a co je problematické. Ale milost vládne také v našem životě. Musíme ji jenom cítit a k tomu pomáhá děkovná modlitba a pak se spí nádherně.

Z Kirche heute 8/9/2013 přeložil -mp

RODIČE MAJÍ VYCHOVÁVAT DĚTI K ÚCTĚ K ŽIVOTU

V srpnu proběhl v Brazílii *Týden rodiny*, vyhlášený místní biskupskou konferencí. Jeho letošním tématem bylo „Předávání křesťanské víry a výchova v rodině“. K této příležitosti zaslal papež František do Brazílie své poselství brazilským rodinám. V něm jednak povzbuzuje rodiče, aby ve svých rodinách doprovázeli své děti při dozrávání jejich víry tím, že prožívají víru společně. Jako příklad předávání základních pravd víry pak uvádí postoje, které prokazují úctu lidskému životu. „Zejména rodiče jsou povoláni,“ píše Svätý otec, „aby svým dětem předali vědomí, že lidský život musí být vždy chráněn, již od mateřského lůna, protože je Božím darem, který dává lidstvu budoucnost; a také to znamená pečovat o staré lidi, neboť oni jsou živou pamětí a zdrojem životní moudrosti.“

Pro přiblížení situace křesťanských rodin v Brazílii oslovil Vatikánský rozhlas biskupa Mons. João Carlose Petriniho, který je předsedou *Komise pro život a rodinu* při Brazílské biskupské konferenci: „Situace, před kterou stojíme, je tato: matky nepracují doma, otcové chodí do práce mimo dům, a když se večer oba vrátí, musí stihnout tisíc věcí. A tak vidíme, že nová generace je ponechána poněkud stranou, co se týče výchovy ve víře. Náboženskou výchovu totiž nemohou nahradit hodiny náboženství ve škole nebo fakt, že dáme děti do katolické školy, ale je to něco, co se odehrává v rodině: společná modlitba před jídlem, společná modlitba na začátku a na konci dne, společná příprava na nedělní cestu do kostela na mši. Společně prožívat tato gesta víry s dětmi, když je jim tři, čtyři, pět let, kdy už dokážou chápat – i když jen velmi zjednodušeně – že je něco nad námi, to je velmi důležité pro otce i pro matku. Brazílská církev se v posledních letech velmi snažila v této oblasti o posun. Chápe me totiž, že nová generace, pokud nejsou syceny tímto světlem, jímž je Kristus, a moudrostí, která pochází z evangelia, se snadno ztratí. Nemálo mladých ztrácí správný směr během dospívání, a propadají drogám, alkoholu, násilí a trestné činnosti... Tedy potkat Ježíše a přimknout se k evangeliu a ke konkrétnímu společenství víry, to jsou formy, s jejichž pomocí Boží spása přichází k člověku. A právě toto potřebujeme znovu získat, aby rodiny opět objevily, jak je krásné a radostné být křesťanskou rodinou v tomto světě.“

Podle www.radiovaticana.cz

Bůh působí všechno

Sestra Roberta Matuschek – v jejím životě patří zázraky ke všední zkušenosti

S píše malá, milý obličej, přátelské oči, tak se mi jeví sestra Roberta na nádraží ve Štýrském Hradci, kde jsme si domluvily setkání. Spolu jsme jely do domu školských sester do Eggenbergu. Ve škole probíhalo právě vyučování. V jedné místnosti jsme se posadily. Jedna sestra nám přinesla něco k jídlu a pití. Začaly jsme hned s rozhovorem, protože sestra ještě dnes jede do Prahy.

Co bych od ní chtěla vědět, ptá se. „Vyprávějte, co způsobil Bůh ve vašem životě,“ odpovídám. Podívá se na mě, usměje se a říká: „No, způsobil všechno.“

Sestra Roberta mi pak vypráví mnoho o svém dětství a mládí v Chorvatsku. Její pradědeček, Němec z Prahy, povoláním kovář, se usadil ve Slavonii jako osídlenec. Tak se stalo, že tam sestra Roberta přišla na svět jako pátá z deseti dětí, ve vesnici Dranski Slatinik. Jmenovala se Anna Matuschek. Bylo to ve třicátých letech 20. století.

Nebezpečná doba jejího dětství se v ní viditelně zapsala. Ale sestra Roberta zdůrazňuje, že při všech těch nebezpečných událostech, o nichž vypráví a které byly plné nebezpečí pro dítě Aničku, se cítila vždycky být pod ochranou. Ona a její

rodina se stále spoléhali na vedení Ducha Svatého.

Tak je tu příběh, kdy chorvatští partyzáni přepadli začátkem čtyřicátých let vesnici, matku bili pažbami pušek a všechno ničili, zapálili stoh slámy, nakonec ji zajali, ale pak přece mohla odejít. Nebo když se později vydala se svou sestřenicí na 16 kilometrů dlouhý pochod přes linie partyzánů hledat otce, který narukoval k německému wehrmachtu v Chorvatsku a pravděpodobně by nepřežil bitvu proti partyzánům. „Už jsme se třáslý,“ vypráví sestra a napětí z tehdejší doby je na ni ještě dnes znatelné, „ale stále jsme se modlily »Maria, pod ochranu Tvou se utíkáme« a další modlitby.“ Nebo jak útočily na nebe, aby se otec, který byl odsouzen k smrti, vyhnul zastřelení. A tak se to také stalo: Snad proto, že generál přiznal svoji spolupívinu na případu. Neboť se vyhnul zoufale požadované pomoci skoro úplně rozpadlé jednotky a tím přivedl Annina otce k tomu, aby poslední přeživší vojáky ochránil před nepřátelskou palbou a poslal je za frontu. Otec sám ale s jedním přítelem postavení udrželi. Každopádně ke konci už tu nebyl nikdo, kdo by chtěl vykonat exekuci, a otec byl poslán zpátky do kasáren.

Vyprávěla také, jak byly děti evakuovány do Osijeku kvůli nebezpečí, že budou partyzány poslány do vyhlazovacího tábora. Protože v tomto městě byla umístěna německá posádka, mohla tam dále navštěvovat německé gymnázium s internátem. Ale bylo skoro nemožné jet domů. Vlaky byly stále přepadány nebo vykolejovány. Annin stesk po domově byl veliký. Jenom jednou poprosila bratra, který ji přišel navštívit, že by šla ráda domů. Nemožné, příliš nebezpečné. Anna běžela do kostela: „Jestli jsi Matka Boží, můžeš mi nyní ukázat, abych nepřestala věřit. Franz řekl, že teď jede zase domů a nechá mě tady. Já ale chci domů. Pomoz mi.“ A skutečně: Bratr se vrátil a vzal ji s sebou. Cesta domů ale trvala tak dlouho, že mohla strávit doma jenom několik málo hodin. Ale to nikdy nezapomněla: „Matka Boží to tak zařídila, jak jsem si to přála.“

Když mi sestra Roberta neuvěřitelně dojemně vyprávěla o onemocnění tyfem svého malého bratra v prosinci 1943, měla jsem dojem, jako by to znovu prožívala na vlastní kůži. Skoro mi bylo líto, že jsem byla příčinou tohoto vyprávění. Ale také tato příhoda má nakonec něco do činnosti s nebem. Vícekrát se matka pokoušela přijít s nemocným chlapcem za lékařem přes partyzánskou linii. Bylo jí to pokaždé odepřeno. Když jí to partyzáni konečně dovolili, bylo již pozdě. Malý Johann zemřel na zpáteční cestě domů. Stalo se to 27. prosince, v den jeho narozenin a jmenin.

Anna v dalekém Osijeku se to dověděla teprve v lednu. Vzpomínka na tento den jí viditelně dojala. „Pak jsem dva dny jenom plakala. My sourozenci jsme se měli velmi, velmi rádi. Nemohla jsem se jednoduše utížit.“ Ale přece: „Jednou v noci jsem měla sen. Můj bratr přišel a hrál si se mnou. A řekl: »Neplač, je to tak krásné, kde teď jsem. Teď musím jít zase pryč.« – »Kam jdeš, ptala jsem se ho, přijdu tě navštívit.« – »Sem nemůžeš ještě přijít,« byla jeho odpověď. A pak byl pryč. Od té doby jsem byla utěšena. Ano, to byly těžké časy. Ale bylo to něco krásného...“

A potom také příběh vyhnání z domova: Sestra si nesměla ani boty obout a musela v papučích ven ze dvora. Němci měli být vzati do vyhlazovacího tábora partyzánů. Také tato příhoda dopad-

Sestra Roberta Matuschek (vlevo dole) spolu se svými spolusestrami

la „dobře“, protože důstojník partyzánů si vzpomněl, že ho jednou otec zachránil před vojáky a zabránil tak nucenému poslání do tábora smrti.

Se všeobecnou evakuací německy mluvícího obyvatelstva ke konci války začalo úplné rozptýlení rodiny. Kathi, mladší sestra, přišla nejprve do Ennslingu, později do Bürgg. Anna byla přijata se svojí třídou do jedné školy poblíž Zwickau, do tábora s matracemi. Žádné luxusní ubytování. Jednou denně byla polévka a kus chleba. „V této době jsem dostala žaludeční vředy. To jsem ale nevěděla a také na to nedbala.“

Jak to všechno mohla snést? „Já nevím jak, ale nebylo to pro mě ani těžké,“ diví se sestra sama. Snad proto, že se už v Osijeku modlila se svými dvěma přítelkyněmi denně růženec a chodila pravidelně do kostela? „Bylo tomu tak. A měly jsme vždycky důvěru, že nám milující Bůh pomůže. A vlastně jsem nikdy neměla strach,“ dodává jaksi samozřejmě. Byla tedy také chráněna před strachem a vyznačovala se duševní vyrovnaností.

I za to, že se brzy setkala se svojí rodinou v Leoben a potom mohla v Ennslingu pokračovat ve škole, je jenom vděčná. Mladší sestra byla ale mezitím se svojí třídou přeložena. Anna by si ji ráda vzala k sobě. Také toto rozhodnutí se setkalo s Duchem Svatým, v jehož vedení doufala: Jednoho dne stála už v plášti a s kufrem tady, aby tajně opustila školu. Nezdržovala se, prosila o radu shora. Tu ji přistihla domovnice a poslala ji do vyučování. „To byla odpověď, vůle Boží!“ pomyslela si Anna a zůstala. Skutečně přišla o několik dnů později sestra s batůžkem a kusem chleba. Musela opustit byt – a tak byly sestry zase spolu.

Jednu skutečně neuvěřitelnou příhodu mi sestra Roberta původně vůbec nechtěla vyprávět, příhoda byla opravdu podivuhodná. Anna chtěla k rodičům do Leoben. Více dnů byla sama na cestě (jaká odvaha!) a přišla jednoho večera do Rottenmann: „V 19 hodin je uzávěrka. Pak obcházejí Rusové kolem a berou s sebou všechny, koho najdou na ulici. Potřebovala jsem tedy nutně místo k přenocování. Kde je nádraží? Musím se někam schovat. Na ulici už nikdo nebyl. Všichni měli strach.“ Modlila se po celou dobu. „Tu mi připadlo, jako bych dostala

Sestra Roberta Matuschek

osvícení shora. Rozhlédla jsem se ještě jednou a uviděla bíle oblečenou paní stát na druhé straně.“ Ta ji zvala k sobě. „Šla jsem s ní do domu. Vzadu jsme přišly do příčně postavené budovy. Tam seděl milý muž. Ještě nikdy jsem s žádným člověkem nemluvila tak pěkně o Bohu a o všem jiném. Bylo to jednoduše podivuhodné.“ Zeptala se ještě, jestli bude ráno mše svatá v blízkém kostele. „Ano,“ řekl muž, „já jsem tam vždycky.“ Rychle byla připravena postel. Nebo to předtím přehlédla?

Pak šli všichni spát. Příští den se rozloučila a šla na mši. Mladé ženě ještě řekla: „Jestli smím, přijdu zase. Mám ještě boty z tábora, ty si pak přinesu...“

Až za dva roky jsem přišla do těch míst. Poznala kostel, ulici, také ten dům. Ale vzadu – žádná příčně postavená budova a také žena a muž jako by tady nikdy nebyli. Pro sestru Robertu je to jasné: Byla to Matka Boží. A svatý Josef? „Vždycky jsem doufala v to, že mě Matka Boží vede,“ říká sestra docela samozřejmě.

Vraťme se zpátky k jejímu hledání rodičů: Anna se dověděla, že její rodina byla poslána zpátky do Chorvatska, kde nebezpečí vyhlazovacího tábora bylo veliké. Jaká strašlivá doba! Usadila se v Grazu a dostala se do rodiny, která už ubytovala sousední rodinu z Chorvatska. Aby nebyla na obtíž, pomáhala mladé těhotné ženě při péči o jejího slepého manžela a jeho malé děti z prvního manželství.

Zbytek rodiny přistál přece nakonec po oklikách v Rakousku. Jaký chaos byl v těch strašných časech! Brzo ale přišla

další Jobova zpráva: Všichni vyhnanci mají být převezeni vlakem do Ruska, Anna má zůstat tam, kde je. Ale zase zasáhlo nebe, spíše neobyčejně. Protože starší bratr měl tuberkulózu, směla rodina na cestě vlak opustit – a rodiče i sourozenci byli nakonec vysazeni v Porýní-Falcku.

Co ale se stalo s 16letou Annou? Postižená mnohou bídou, mohla pomáhat a vstoupit do kláštera. Ostatně žádná nová myšlenka. Roku 1946 při jedné pouťi do Mariazell se rozhodla změnit život. U školských sester se naskytla příležitost vstoupit do řádu. Ale zpočátku se na ni dívaly některé sestry nedůvěřivě: Možná by se přiběhlé děvče chtělo jenom dobře zabezpečit? Sestra Roberta nelenila, také tentokrát mobilizovala pomoc shora a měla úspěch. Její bývalý profesor z Osijeku, na cestě do Ameriky, uklidnil sestry. Znal dobře Anninu rodinu, která byla věrná ve víře. Tak se stala kandidátkou u školských sester.

„Měla jsem naprosto samozřejmý vztah k Ježíši a Matce Boží. Bylo mi všechno tak jasné a tak to zůstalo až do dneška,“ potvrzuje. Zprostředkovali vám rodiče tuto silnou víru? „Ano, jistě také,“ říká sestra Roberta. „Při 25letém profesním jubileu mi matka řekla: Ještě ses nenarodila a už jsem tě zasvětila Matce Boží.“

Následovalo pět let kandidatury a pak noviciát. Anna navštěvovala školu pro hospodářská ženská povolání a učitelský seminář pro domácí nauky. Protože měla stále znova silné bolesti, šla po noviciátu k lékaři. To jsou prý jen přetažené závitky, řekl. Už tedy nemluvila o svých bolestech, pojištění také žádné nemá.

Ale jednoho dne se zhroutila. Byl to Bolestný pátek. Teď se muselo rychle jednat: pryč ze školy, rychle na operační sál. Byla v tak špatném stavu, měla nejenom proděravění žaludku, ale také zánět pobřišnice, jak se později dověděla. Ze strachu o její život jí dali lékaři jenom lokální umrtvení, narkózu by nesnesla. Během operace se sestra ptá, proč řežou tak daleko nahoru, když přece slepé střevo je dole vpravo. „Až mě budete příště operovat, musíte mi předem říci, co děláte,“ řekla chirurgům. „Ano, vždyť!“ řekl jeden lékař tiše... Nikdo totiž nevěřil, jak se později dověděla, že operaci přežije, protože jí museli vyřezat skoro celý žaludek a větší část slinivky břišní. ▶

► Překvapivě při operaci zjistili, že zřejmě už několik dnů nic nejedla – což bylo výhodné pro průběh operace. Věc byla tak: Sestra Roberta jedla v podvečer, jenom málo hodin před zhroucením, flíčky se zelím. Jak to, že nic z toho nebylo při operaci vidět?

Když operující lékař – byl mezitím v Holandsku – ji po Velikonocích viděl procházet se v nemocniční zahradě, zvolal ohromený: „To není možné! Zázraky se ještě dějí!“ Neboť její šance na přežití byla velice nepatrná.

„I když jsem neměla žádné léky, nezemřela jsem,“ řekla klidně. „Už mnoho lékařů řeklo, že to je zázrak. Milý Bůh už bude vědět proč,“ dodala svým tichým hlasem. Protože vyučování je velmi namáhavé, pracovala sestra potom asi 10 let v kanceláři v účetnictví.

Pak dokončila své vzdělání na učitelku domácích nauk, jinak by už složené zkoušky ztratily svoji platnost. Na toto vzdělání navazuje zkušební rok. Konečně začala vyučovat. „Bylo to ovšem na pováženou, ale brala jsem to tak, jak to přicházelo. Byla jsem přesvědčena, že milý Bůh vede všechno tak, jak to má být.“

Od té doby následujících 30 let vyučovala ve Štýrském Hradci domácí hospodářství, školní praxi, nauku o výživě a zdravotvědu. Dávala pozor na to, aby slabším žačkám pomáhaly jiné. Všechny měly spolu při zkouškách obstát. Byla jak třídní učitelkou, tak také vychovatelkou 14–18letých dívek v internátě, často i náhradní matkou,

domnívám se. „Některé potřebovaly také duchovní ošetřování. Všechno jsme spolu sdílely.“ Ráda vzpomíná na toto období: „Trávily jsme spolu velmi mnoho času, mnoho jsme spolu podnikly. Ráno a večer jsme se modlily. Všechny to dělaly rády se mnou. Také jsme mnoho zpívaly. A chodily spolu každý týden na školní mši.“ Mnoho děvčat podnítila, aby získala vzdělání pro výuku náboženství, také proto, aby měly později vyšší mzdu. Zvláště pak měla radost, když se její chráněnkyně angažovaly v tomto povolání.

V roce 1983 jela po opakovaném pozvání jedné chorvatské sestry poprvé do Medžugorje. Zjevuje se tam skutečně Matka Boží? „Když jsi tam, můžeš mi dát znamení, abych věděla, jestli se tu opravdu zjevuješ. Nevím, co si o tom mám myslet,“ prosí Matku Boží.

A pak zažila toto: Když její skupina byla právě na Hoře zjevení, přicházela velká bouřka. Rozpustile řekla sestra Roberta Matce Boží: „Když se tady zjevuješ, udělej, abych odtud odešla suchá.“ Na poutníky se snesla průtrž mračen. U prvního domu volali sestry dovnitř. Jedna ze sester se dívá na ni a říká: „Teď už ale nikdo nemůže říkat, že se tu Matka Boží nezjevuje: My jsme všechny mokré na kůži, jenom sestra Roberta je suchá.“ Tak tomu také bylo. „To mnou otřásl, ale také mě to zahanbilo.“ Matka Boží má jistě smysl pro humor! Jako dík provází sestra Roberta tu a tam zájezdy jako tlumočnice, když ji o to poprosí.

Neužívá si zaslouženého důchodu. Přišli nejdříve syrští uprchlíci a potom v roce 1991 chorvatští. Starala se o jejich blaho: „Často jsem byla od čtvrt na šest ráno až do deseti hodin večer pro ně na cestách.“ Vzpomíná si na neklidnou dobu, kdy se vlastně měla zotavovat: „Bylo potřeba vyrovnat tolik byrokratických cest, organizovat návštěvy lékařů, také několik porodů a těžké operace u uprchlíků.“

Pak šla na pět let – původně to měl být jenom jeden rok – do Mariazell, kde převzala a renovovala dům sester, který by jinak zůstal zavřený. Zpátky do Štýrského Hradce se vrátila vyčerpaná – ale že by už vůbec nic nedělala? Právě když přemýšlela, jestli by se svým hospicovým vzděláním nemohla pomoci v nemocnici, zastihla ji přítelkyně, která ji vyprávěla o *Centru života*, které bylo právě otevřeno. Potřebovali by někoho, kdo se bude modlit před potratovou klinikou. „K tomu jsem byla ovšem rychle připravena,“ vypráví radostně. Provinční představená byla srozuměna: „Běž tam a stůj tam za nás za všechny,“ dodávala jí odvahy.

Stát na ulici před potratovou klinikou, modlit se nebo rozdávat informační letáky kolemjdoucím byly služby, které na začátku převzala. Udělala tam dobré i špatné zkušenosti. Stále znova zažívala, že také díky modlitbě se některá žena rozhodla dítě si ponechat. Krásné! Tak některá zoufalá žena ji oslovila a vyprávěla o svém dlouho odkládaném potratu: Jak dobré by bylo, kdyby se tenkrát někdo za mě modlil! Sestra ji pak utěšovala. Jedna z nich vyprávěla: „Byla jsem mladá, můj přítel byl spíše ještě dítě, ale měla jsem strach a věděla jsem příliš málo o potratu. Máme ještě čas, myslela jsem si. On potom utrpěl smrtelný úraz na motocyklu. Přítel i dítě byli pryč. A dnes by mělo 18 let...“ Jak důležitá je tato obrana života, modlitba za nenarozené děti a jejich matky, může sestra zakoušet dodnes.

Po našem rozhovoru se zoufale ptala, jestli s tím budu něco dělat. „Je to přece všechno tak normální,“ řekla. Musela jsem se usmát. Kdyby to bylo normální, kdybychom se všichni chovali tak normálně jako sestra Roberta, všechno toto, bezpodmienečná důvěra v ochranu Matky Boží a ve vedení Duchem Svatým – pak by svět vypadal určitě jinak.

Z VISION 2000 - 4/2013
přeložil -mp-

S pohledem upřeným na nebe – dokončení ze str. 2

ale mnoha dalších neznámých, které však Bůh zná velmi dobře. Chvalozpěv matek, otců, katechetů, misionářů, kněží, řeholnic, mladých lidí, ale také dětí, dědečků a babiček – těch, kteří prošli zápasem života a ve svém srdci nesli naději nepatrných a pokorných. Maria říká: „Velebí má duše Hospodina“ – tento chvalozpěv dnes zpívá také církev. Zpívá jej na celém světě a zejména tam, kde dnes Kristovo Tělo trpí. Tam, kde je kříž, je pro nás křesťany stále naděje. Chybí-li naděje, nejsme křesťané. Rád proto opakují: nedejte se okrást o naději. Kéž nás neobírají o naději, protože síla naděje je milost. Je to Boží dar,

kteří nás vede kupředu s pohledem upřeným na nebe. Maria je stále nablízku těmto trpícím společenstvím, těmto našim bratřím. Jde s nimi, trpí s nimi a zpívá s nimi Magnificat, chvalozpěv naděje.

Draží bratři a sestry, připojme se také my všichni a z celého svého srdce k tomuto chvalozpěvu trpělivosti a vítězství, zápasu a radosti. Tento chvalozpěv spojuje vítěznou církev s putující církví – tedy s námi, sjednocuje zemi s nebesy, snoubí naše dějiny s věčností, ke které se ubíráme. Ať se tak stane!

Přeložila Jana Gruberová,
Česká sekce Rádia Vatikán

Krátké zamyšlení o modlitbě a životě s Kristem

Taky se vám někdy stává, že se na vás, jako na modlíci se křesťany, dívá svět jako na lidi z jiné planety? Já osobně ten dojem někdy mám. Modlitba vede člověka, křesťana, blíže ke Kristu, unáší ho vzhůru k nebi, přinejmenším jeho duši, která tím důvěrně rozmlouvá se samotným Spasitelem. A to se musí na člověku nutně projevit; a pak není divu, když svět vnímá modlíciho se jako člověka, který sem přišel z cizího světa.

V životě jsem poznal několik lidí hluboce zakořeněných v Kristu. Některé osobně, některé z doslechu. Jedním z nich je kněz, otec cisterciák z rakouského Heiligenkreuzu, který bráno z pohledu zvnějšku, působí skutečně „zázraky“. Po duchovním rozhovoru s ním se lidé obracejí na víru v Krista, a mnohdy dokonce i muslimové a úplní ateisté. A přitom nedělá nic jiného, než že celou svou duší je orientován na Krista a bezmezně mu důvěřuje. Pro nás bylo vždy nepochopitelné, jak dokázal něco, co nefungovalo, po pokropení svícenou vodou uvést opět do chodu...

Druhým je kněz ze Spojených států amerických. O jeho působení proběhla nedávno médii (např. *kath.net*) fantastická zpráva. Zprvu se psalo, že se u jedné autonehody 19leté dívky, která zůstala v autě zaklíněna, a záchranáři se marně 45 minut snažili ji vyprostit, objevil „tajuplný“ kněz, dívce udělil pomazání nemoc-

ných, pomodlil se a najednou bylo možné dívku lehce vyprostit. Katolický svět – zvláště v Americe – zprávou o zjevení kněze žil. Kdo byl tento muž Boží? Byl skutečný, nebo se jednalo o nějaké zjevení? Možná to byl anděl? Jak je možné, že ačkoli záchranné složky pořídily spoustu fotek autonehody, žádná z nich nezachytila u vraku auta jakoukoli cizí osobu?

Za několik dní se tento kněz sám ozval, a tak měly zprávy o autonehodě pokračování. Farář Patrick Dowling, kněz biskupství Jefferson City. On sám skromně vypráví: „Jel jsem z jedné farnosti, kde jsem sloužil mši svatou, když jsem uvízl v zácpě. Když jsem se konečně pomalu přiblížil k autonehodě, zastavil jsem u kraje silnice a šel za šerifem, abych se ho zeptal, zda nepotřebuji služby katolického kněze. On mi dovolil jít blíže k vraku auta, kde byla zaklíněna mladá žena. Zeptal jsem se jí, zda se za ni mohu pomodlit, aby ji noha tolik nebolela. Ona souhlasila a za chvíli mě požádala, abych se modlil nahlas. Když potřebovali záchranáři více místa, poodstoupil jsem a modlil jsem se růženec. Za chvíli byla dívka z auta vyproštěna. Než přiletěl vrtulník, udělil jsem jí rozhrěšení a pomazání nemocných. Nakonec jsem na rozloučenou stiskl šerifovi ruku.“

Ano, modlitba je mocná zbraň a mocný nástroj, který jsme od Pána dostali. Proste, a bude vám dáno... Kdybyste mě-

PRVNÍ KROK K BLAHOŘEČENÍ G. K. CHESTERTONA

První krok směrem k beatifikaci anglického spisovatele Gilberta Keitha Chestertona (1874–1936) byl učiněn. Northamptonský diecézní biskup Peter John Haworth Doyle jmenoval kněze, který je pověřen zjištěním možnosti otevření procesu beatifikace. Zprávu oznámil 1. srpna prezident *Americké Chestertonovy společnosti* Dale Ahlquist při zahájení jejího každoročního zasedání. Jak dále Ahlquist oznámil, jedním z motivů tohoto rozhodnutí, které biskup Doyle učinil, bylo zjištění, že kardinál Bergoglio se ještě jako arcibiskup v Buenos Aires příznivě vyslovoval ohledně otevření této kauzy. Současný papež je také doposud členem *Argentinské Chestertonovy společnosti*. G. K. Chesterton svým dílem formoval postoje mnoha křesťanů moderní doby. Původně byl anglikánského vyznání, ale postupně se přibližoval katolické církvi, do které přestoupil v roce 1922. Většina jeho významných děl byla přeložena také do češtiny.

Podle www.radiovaticana.cz

li víru jako hořčičné zrnko, řeknete této hoře... Pro mne jsou tito dva kněží, rakouský cisterciák a americký farář, vzorem pevné víry a modlitby pramenící ze života s Kristem. Lidem se jeví jako „zjevení“, oni sami se cítí být jen služebníky Božími, plnicími Pánovu vůli. Budme jako oni a nechme se unést modlitbou ke Kristu. – Pane, otevři mé rty. A má ústa tě budou chválit...

Papež František zasvětil celý svět Matce Boží z Fatimy

Papež František v neděli 13. října zasvětil svět Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Kvůli tomuto zasvěcení bude z Fatimy do Říma převezena socha Růžencové Panny Marie. Stane se tak na přání Svatého otce u příležitosti Dne mariánské úcty, který v rámci Roku víry organizuje Papežská rada pro novou evangelizaci. Zprávu uvedly internetové stránky fatimské svatyně, které rovněž informují o listě předsedy zmíněné papežské rady, adresovaném biskupovi diecéze Leiria-Fatima, Mons. Antoniu Martovi. Arcibiskup Rino Fisichella v něm sděluje, že na

Den mariánské úcty jsou zvana všechna církevní společenství s mariánskou spiritualitou. Jako dosavadní setkání Roku víry, zahájí také mariánský víkend pouť k hrobu apoštola Petra ve Vatikánské bazilice a ukončí jej nedělní eucharistie slavená Svatým otcem na Svatopetrském náměstí. „Papež František si přeje, aby tyto dny jako zvláštní znamení doprovázelo mariánské vyobrazení, ke kterému se obracejí křesťané na celém světě. Naše volba proto padla na sošku Růžencové Panny Marie,“ píše dále Mons. Fisichella.

Podle zpráv zahraničních agentur

Bůh v pohledu analytické filosofie

Koncem července 2013 pořádala v Augsburgu *Nadace pro mezioborové výzkumy* (John Templeton Foundation) ve spolupráci s humanitními fakultami tamní univerzity mezinárodní sympozium, zabývající se analyticko-filosofickým rozbořením nauky o Boží podstatě a jeho vlastnostech. Na tomto sympoziu měli rozhodující slovo příslušníci věkově střední generace, jejichž argumentace byla zdravě kritická a přitom věroučně solidní. Filosofickou platformou sympoziua byla analytická metoda, zdůrazňující empiričnost poznání, pracující s terminologicky upřesněnými logickými symboly a počítající s víceznačností jazykového výraziva. Tuto analytickou metodu reprezentují jména jako G. Frege, B. Russel, R. Carnap, L. Wittgenstein, W. Quine a další.

Východiskem třídního jednání sympoziua byla otázka, zda a do jaké míry jsou navzájem přijatelná nauková schémata světových náboženských soustav. V náboženstvích orientovaných monoteisticky i panteisticky se údajně všechno točí kolem jedné hlavní ideje, kterou je jakási nekonečná Skutečnost (*das unendliche Wirkliche*). Pro módní teologicko-filosofické směry bylo toto mínění o existenci hlavní společné ideje důvodem k tvrzení, že všechna náboženství jsou podstatně identická a liší se navzájem pouze rozdílnými aspekty.

Takovouto *pluralistickou* teologii navrhl ve svém díle již na počátku 20. století protestantský teolog **Ernst Troeltsch** (1865–1923)⁽¹⁾. Celosvětového rozšíření dosáhl pluralismus v současnosti prostřednictvím publikací anglického presbyteriána **Johna Harwooda Hicka** (1922–2012)⁽²⁾. Hick srovnává víru věřících v jedno Skutečno rozdílným způsobem s vymyšlenou situací tří slepců, kteří se setkali se slonem. První slepec, který nahmatl sloní nohu, dospěl k přesvědčení, že jde o kmen nějakého obrovského stromu. Druhý nahmatl sloní chobot a usoudil, že jde o nějakého velkého hada. Třetí se opřel o sloní bok v domněni, že je to nějaká velká zeď. Měli tedy pravdu všichni tři, i když ji každý vyjádřil z jiného hlediska. Tak podobně mají podle

Hicka pravdu všichni vyznavači tajemné Skutečnosti, ač tuto pravdu každý vyjádří zcela odlišným způsobem. Podobně pluralistické postoje zastávají v současnosti religionisté Perry Schmidt-Leukel (nar. 1954)⁽³⁾ a Schubert Miles Ogden (nar. 1928)⁽⁴⁾. V relativistickém pluralismu končili obecně též zastánci tzv. *procesuální teologie* jako J. Cobb, D. Griffin, H. Waldenfels, J. Dupuis aj. Tito myslitelé měli za východisko názory **A. N. Whiteheada** (1861–1947), podle něhož je veškeré světové dění souhrnem vzájemně se ovlivňujících přirozených procesů.

Východiskem třídního jednání sympoziua byla otázka, zda a do jaké míry jsou navzájem přijatelná nauková schémata světových náboženských soustav.

V protikladu k pluralismu, připouštějícímu současnou pravdivost všech náboženských soustav, hájí mnozí pravdivost výlučně svého náboženského systému, a jsou proto nazýváni *exkluzivisty*. Ti vycházejí z předpokladu, že tolerantní k případným omylům může být láska, nikoliv však sama pravda. Shoda či neshoda poznatku nebo tvrzení s vnější skutečností nezávisí totiž podstatně na etickém řádu, ale je dána objektivní realitou. Z tohoto důvodu nemohou být tedy současně pravdivé světové náboženské soustavy, pokud jsou jejich věroučné a morální výpovědi ve vzájemném protikladu. Radikální exkluzivismus s postojem „my máme pravdu a vy ji nemáte vůbec“ je i v současnosti častým jevem ve světě katolickém, protestantském, pravoslavném, judaistickém, muslimském, buddhistickém a hinduistickém. Avšak dnes bývá zmírněn *inkluzivistickým* postojem „my máme pravdu, ale máte ji v mnohém i vy“. Toto inkluzivistické stanovisko zaujal již II. vatikánský koncil, když prohlásil, že pouze katolická církev má sice celé bohatství Bohem zjevené pravdy, přesto však neodmítá nic, co je pravdivé a svaté v jiných náboženstvích.⁽⁵⁾ Inkluzivismus ovládal i prostředí augsburského sympo-

ziua, kde byla zdůrazňována jak věrnost vlastnímu přesvědčení, tak i ochota naslouchat odlišným názorům. Do podoby uceleného systému s názvem *Komparativní teologie* uspořádal na sympoziu tyto inkluzivistické aspekty paderbornský profesor **Klaus von Stosch**⁽⁶⁾. Jaký však bude věčný osud těch, kteří v pozemském životě žili bez vlastní viny podle směrnic objektivně mylného náboženského systému? Stosch se zde staví za názor amerického filosofa **Williamu L. Craiga** (nar. 1949)⁽⁷⁾, jenž na tuto otázku aplikuje mínění španělského jezuitského scholastika **Ludvíka Moliny** († 1600), který byl přesvědčen, že Bůh neomylně ví, jak by se ten který člověk svobodně rozhodl, kdyby se býval ocitl v situaci, k níž ale vůbec nedošlo. Po zvážení všech těchto hypotetických rozhodnutí konkrétního člověka pak údajně rozhodne Bůh, zda celkové „skóre“ je kladné, s nárokem na věčnou odměnu, anebo záporné, zasluhující věčný trest. Zdá se však, že toto molinistické řešení je v rozporu s Boží spravedlností, neboť by Bůh vyměřoval absolutní odměnu nebo absolutní trest za činy, které lidé vykonali pouze hypoteticky. Odměny nebo tresty mohou přece být spravedlivé jen tehdy, když jsou vyměřeny za činy, které se skutečně staly.

Úspěšnější se zdají být Craigovy úvahy, pokud jde o vztah Boha Stvořitele ke stvořenému světu. Zde je třeba vyřešit problém, jak může být věčný Bůh zcela mimo čas, když jeho tvůrčí činy jsou v čase? K tomuto problému, s nímž měli potíže již arabští filosofové (Al Ghazzáli, Ibn Rušd), podotýká Craig, že časovost je obecně dvojího druhu: Je zde jednak A-temporalita (minulost-přítomnost-budoucnost), jednak B-temporalita (dříve-současne-později). A-temporalita se věčného Boha týkat nemůže. Týká se ho však již od počátku stvořitelských aktivit B-temporalita, neboť Boží tvůrčí činy jsou příčinou stvořených entit, s nimiž jsou současné.⁽⁸⁾

Role Boha jako Stvořitele světa vyvolává další otázky: Není Bůh od okamžiku stvoření omezen ve své všemohoucnosti? Byl Bůh povinen stvořit ten nejdokonalější svět? Je morální zlo ve světě sluči-

telně s Boží absolutní svatostí? **Christian Weidemann** (Bochum) odpovídá takto: K určitému omezení Boží všemohoucnosti při tvůrčích Božích činech skutečně dochází, neboť Boží poznání a síla pak již není zcela nespoutaná, ale je usměrněna ke tvořeným a stvořeným předmětům. K tomuto sebe-omezení se však Bůh zcela svobodně rozhodl. Další otázka ohledně nejdokonalějšího světa je však nesmyslná. Žádné jsoucní není totiž tak nedokonalé, že by bylo pro ně lepší, kdyby vůbec neexistovalo. A naopak ke každému zdánlivě nejdokonalějšímu jsoucnu lze přiřadit jsoucní ještě dokonalejší. Řada stvořených jsoucenců není tedy limitována žádnou nejvyšší mezí. Pokud jde o koexistenci Boha s morálním zlem, jistě Bůh nemůže chtít zlo jako takové, protože svoboda volby mezi dobrem a zlem (*libertas contrarietatis*) je zneužitím svobody, a tedy nedokonalostí, kterou Bůh nemůže mít. Připouští-li Bůh zlo, pak je to pro nějaký vyšší dobrý cíl.

Zcela vážnou filosofickou námitkou vůči Boží všemohoucnosti je tzv. *Stone Paradox*: „Zda by Bůh mohl stvořit tak velký kámen, že by ho neunesl.“ (**J. L. Mackie, J. H. Sobel**)⁽⁹⁾ S tímto paradoxem jsou spojeny další otázky: Zda by např. všemohoucí Bůh se mohl najíst, nebo zda by se mohl dopustit zločinu. Na otázky tohoto druhu se ve filosofickém světě vyskytují odpovědi kladné i záporné. Prof. Stosch odpovídá negativně. Pro tuto zápornou odpověď existují dva důvody. Jednak je zde názor sv. Anselma z Canterbury, podle něhož těmito otázkami již překračujeme práh lidských poznávacích možností, neboť Bůh není vyčerpávacím způsobem svými tvory poznatelný. Stále nás totiž přesahuje (*Deus semper maior*; *Alláhu akbar*). Dalším důvodem je podmínka, podle níž Bůh může tvořit pouze to, co je nějakým způsobem odzrcadlením jeho podstaty, která je ve věčném stavu nekonečného souladu. Vylučuje se tedy všechno rozporné a nesmyslné, jak v Božím nitru, tak v jeho činnosti. Stosch ještě navíc dodává, že Bůh je bytostí rozumovou a svobodně milující. Musí tedy Boží činy být motivovány svobodným zálibením v dokonalosti jsoucenců. Všemohoucnost bez lásky je tedy nemyslitelná. A předmětem lásky nemohou být činy rozporné a nesmyslné.

Jaký je nyní vztah celku Božích vlastností k jeho podstatě? Podle augsburgského profesora **U. Meixnera** je dosti nepřesné aplikovat na Boha pojem podstaty (*substantia*). U každé podstaty se totiž předpokládá, že je nositelem případků (*akcidentů*). A Bůh žádné případky mít nemůže. Všechny jeho vlastnosti dohromady i každá vlastnost zvlášť jsou s Boží podstatou reálně totožné. Co Bůh má, tím jest. Musíme však u Boha počítat s jeho ontologickou svébytností (*subsistentia*). Nositelem tohoto svébytného božství jsou tři božské Osoby, a to stejnou měrou. Trojičné schéma, podle kterého je vlastním nositelem svébytného božství pouze Bůh Otec, který pak v procesu rozumového plození a volného výdechu lásky předává božství Synu a Duchu Svatému, zavání již podle Meixnera věroučně chybným subordinacianismem (naukou, podle níž Druhá a Třetí božská osoba není na stejné úrovni jako osoba První).

Předmětem zájmu mnichovského jezuitu **G. Brüntrupa** byla obtížná otázka ohledně vztahu Božího předzvědění a svobody lidské vůle. Vcelku není příliš těžké přikývnout tvrzení, podle kterého Bůh zná dopodrobna všechno, co se děje v minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Z filosofického hlediska Boží nadčasovosti je též pochopitelné, že Bůh vidí všechny děje závislé na svobodném lidském rozhodnutí, pokud ovšem ono rozhodnutí již padlo. Může Bůh ale znát všechno, co je závislé na rozhodnutí lidské vůle také v případě, že k rozhodnutí nedošlo? Jak může Bůh znát s absolutní jistotou něco, co je samo o sobě pouze možné či pravděpodobné? Podobně jako výše zmíněný W. L. Craig snaží se i Brüntrup tento problém objasnit s pomocí molinistického schématu. Podle tohoto schématu je Boží poznání trojího druhu: a) poznání věcí nutných anebo skutečných (*scientia naturalis*); b) na opačném pólu Božího poznávání se nalézají předměty, které jsou závislé na svobodném Božím rozhodnutí (*scientia libera*); c) molinismus nakonec předpokládá, že mezi těmito dvěma krajnostmi je v Bohu jakási „střední“ poznávací schopnost (*scientia media*), kterou Bůh poznává věci závislé na lidské svobodě a současně na nějaké neuskutečněné podmínce. Brüntrup se v této souvislosti zmiňuje o molinistickém jezui-

tovi **Hieronymu Fasolovi** (1568–1639), jenž ono střední poznávání Boží přičítal mimořádné schopnosti Boha vyčerpávacím způsobem pronikat duševno rozumových bytostí a tím poznávat i všechno, co se z nitra těchto bytostí svobodně zrodí (*scientia supercomprehensiva*). K tomuto v podstatě přijatelnému řešení se však poji následující otázkou: Každé jednotlivé rozumové jsoucní se stává individuálně neopakovatelným od věčnosti Bohem předem přidělenou konkrétní esencí spojenou se svazkem individuálních vlastností (*individuated bundle of qualities*). V tom případě je však sporné, jak může být rozumová bytost po svém stvoření ještě svobodná, když všechna rozhodnutí jsou již detailně obsažena v Boží mysli. Zdá se tedy, že Boží předzvědění (*praecognitio*) začíná mít znaky Božího předurčení (*praedeterminatio*). I když tedy tyto argumenty naznačují směr, kterým se mají ubírat myslitelé při hledání odpovědi na vztah svobody Boží a lidské, nezdá se, že by tím bylo dosaženo zcela nezpochybnitelného definitivního řešení.

* * *

Článek je součástí *Programu rozvoje vědních oborů na Univerzitě Karlově (PRVO UK P-21) – Dějiny univerzitní vědy a vzdělanosti*.

Prof. ThDr. Václav Wolf,
Ústav dějin UK Praha

Poznámky:

- (1) *Die Absolutheit des Christentums und die Religionsgeschichte* (1902).
- (2) *An Interpretation of Religion*, Yale University Press 1989.
- (3) *Theologie der Religionen*, Freiburg-Basel-Wien 1963.
- (4) *Christian Identity and Genuine Openness to the Religious Beliefs of Others*. In: *Buddhist-Christian Studies*, 2005, str. 21–27.
- (5) *Nostra aetate*, 2; *Unitatis redintegratio*, 4.
- (6) „*Komparative Theologie geht vom Eigenem aus, bemüht sich aber den Blick auf das Eigene vom anderen aus in die eigene Theologie einzubeziehen.*“
- (7) *No Other Name*, New York-Oxford 2000.
- (8) CRAIG, W. L. *The tensed theory of Time*, Springer Verlag 2000.
- (9) PIERCE, KENNETH L. *Omnipotence*, California 2011: *To be able to create a stone one cannot lift*.

Pondělí 2. 9. 2013: 6:05 Pro víta mundi (53. díl): Jan Tomíček
6:45 44 let novickou 7:10 V pohorách po horách – Sokolie
7:20 Přejeme si... 7:35 Jak potkávat svět s Tomášem Šulajem
8:55 NOEkreace (190. díl) **9:05** Poselství svatých: Terezie z Lisieux **9:15** Sme ich rodina **9:25** Bohom zapomenuté kúty **10:00** Jako hořčičné zrnko (5. díl) **10:55** BET LECHEM – vnitřní domov (27. díl): Marko Ivan Rupnik **11:10** Noeland (43. díl) **11:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **11:45** Ovce.sk: Fašiangová maska **11:50** Ovce.sk: Tisíc priateľov **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** O valašského primáška 2013 [P] **12:50** Dětská Bible **13:05** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **13:30** P. Stanislav Pacner – Jak zakusit Boží moc a lásku ve svém životě **14:55** Sakartvelo: Země pod Kavkazem **15:50** V posteli POD NEBESY V. (9. díl) **16:40** Planetshakers **18:15** Charita Ostrava a Hospic sv. Lukáše **18:25** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **18:30** Ovce.sk: Druhý břeh **18:33** Ovce.sk: Maškarný ples **18:40** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (22. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **19:00** Ars Vaticana (19. díl) **19:10** Město s pěti věžemi **19:30** Přejeme si... **19:45** Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 [P] **20:00** Klapka s... (65. díl): Tomášem Jungem 2. díl [P] **21:05** Marina **21:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **22:00** RNDr. Jiří Grygar, CSc. – O planetách cizích sluncí **23:05** Na koberečku (126. díl): s Marií Kubátovou **23:15** NOEkreace (190. díl) **23:30** Kulatý stůl: Z Ria do Krakova.

Úterý 3. 9. 2013: 6:05 Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 **6:15** Guyanská Diana **6:40** Jánošíkove dni v Terchové 2013: Mamka povedali **8:00** Budu pomáhat: Spolu dětem **8:10** Outdoor Films s Jiřím Kráčalíkem **9:45** Poselství svatých: Terezie z Lisieux **10:00** RNDr. Jiří Grygar, CSc. – O planetách cizích sluncí **11:10** Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách **11:30** Byl člověk poslán Bohem, jeho jméno bylo Jan **11:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **11:45** Ovce.sk: Druhý břeh **11:48** Ovce.sk: Maškarný ples **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 **12:15** Platinové písničky (71. díl): Dechovka **12:45** Ars Vaticana (19. díl) **12:55** Dětská Bible **13:10** Světec dvou národů **13:45** V pohorách po horách – Sokolie **13:55** Karelia – jeden den **14:05** Národní ústav lidové kultury ve Strážnici **14:25** Kulatý stůl: Z Ria do Krakova **16:00** Jak si mě našel Antonín z Padovy **16:40** Přejeme si... **16:55** BET LECHEM – vnitřní domov (27. díl): Marko Ivan Rupnik **17:10** V posteli POD NEBESY V. (9. díl) **18:00** Noeland (43. díl) **18:30** Ovce.sk: Cudzí mobil [P] **18:35** Ovce.sk: Ohňostroj **18:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **18:45** Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? **19:10** NOEkreace (190. díl) **19:20** Kouzlo štipkých varhan **19:40** Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 [P] **20:00** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **21:05** Odkaz vysočanských předků [P] **21:15** Beru nás **21:40** Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 **22:00** Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 **22:10** Cvrlikání (18. díl): Pavlína Jiřiová **23:15** Vše pro mého krále a královnu **23:45** Tatman **0:05** Přejeme si... **0:20** Dobrý Pastier.

Středa 4. 9. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 **6:20** P. Stanislav Pacner – Jak zakusit Boží moc a lásku ve svém životě **7:40** NOEkreace (190. díl) **7:50** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **8:10** Pro víta mundi (53. díl): Jan Tomíček **8:50** Ars Vaticana (19. díl) **9:00** Ich bin: Já jsem **9:55** V pohorách po horách – Krúpova hoľa **10:05** Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 **10:15** Generální audience [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50**

Klapka s... (65. díl): Tomášem Jungem 2. díl **13:50** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (22. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **14:10** Cvrlikání (18. díl): Pavlína Jiřiová **15:20** Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 **15:35** Na koberečku (126. díl): s Marií Kubátovou **15:45** Pastýř na člunu **16:05** Živá historie – Hrad Strečno **16:15** P. S.: Mons. František Václav Lobkowicz **16:35** Poselství svatých: Terezie z Lisieux **16:45** Můj Bůh a Walter: Člověk [P] **17:00** Planetshakers **18:30** Ovce.sk: Hrubokr [P] **18:35** Ovce.sk: Ruky hore **18:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **18:45** Zprávy z Věčného města: 2. 9. 2013 **18:55** 44 let novickou **19:20** Osmý tón Svatého Hostýna **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Léta letí k andělům (39. díl): Antonín Randa **20:20** Prof. PhDr. Pavel Kalina, CSc. – Umění a mystika [P] **21:30** Bradi Barthová **21:40** Charita Ostrava a Hospic sv. Lukáše **21:50** NOEkreace (190. díl) **22:05** Generální audience papeže **22:35** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **22:55** Jánošíkove dni v Terchové 2013: Mamka povedali **0:15** Národní kámen.

Čtvrtek 5. 9. 2013: 6:05 Dětská Bible **6:20** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (22. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:40** Léta letí k andělům (39. díl): Antonín Randa **7:00** Platinové písničky (71. díl): Dechovka **7:30** Jan Pavel II. a kříž Světových dní mládeže **8:05** Dědictví **8:35** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **9:40** Přejeme si... **10:00** Kulatý stůl: Z Ria do Krakova **11:30** Odkaz vysočanských předků **11:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **11:45** Ovce.sk: Hrubokr **11:50** Ovce.sk: Ruky hore **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** P. S. [P] **12:15** Jánošíkove dni v Terchové 2013: Mamka povedali **13:40** Generální audience papeže **14:10** Bohom zapomenuté kúty **14:40** Outdoor Films s Jiřím Kráčalíkem **16:15** Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 **16:30** Svědek naděje (6. díl): Řím [P] **17:05** Guyanská Diana **17:30** Přejeme si... **17:45** NOEkreace (190. díl) **18:00** Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? **18:25** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **18:30** Bible pro nejmenší: Na počátku... [P] **18:40** Pro víta mundi (53. díl): Jan Tomíček **19:20** V pohorách po horách – Sokolie **19:30** Budu pomáhat: Centrum integrace dětí a mládeže Praha 8 [P] **19:40** Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 [P] **20:00** Jak potkávat svět s Josefem Krčkem [L] **21:25** Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 **21:40** Kus dřeva ze stromu: Hrušeň **22:00** P. S. **22:10** Můj Bůh a Walter: Člověk **22:30** Zimbabwe: Z temnoty **22:50** Planetshakers **0:40** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese.

Pátek 6. 9. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 **6:20** NOEkreace (190. díl) **6:30** Planetshakers **8:00** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **8:20** Odkaz předků – Stará Voda **8:35** Charita Ostrava a Hospic sv. Lukáše **8:45** Prof. PhDr. Pavel Kalina, CSc. – Umění a mystika **10:00** Na koberečku (126. díl): s Marií Kubátovou **10:10** Klapka s... (65. díl): Tomášem Jungem 2. díl **11:10** Liptál včera a dnes **11:40** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **11:45** Bible pro nejmenší: Na počátku... **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ars Vaticana (19. díl) **13:00** Přejeme si... **13:15** Léta letí k andělům (39. díl): Antonín Randa **13:40** Můj Bůh a Walter: Člověk **15:00** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **15:20** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (22. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **15:40** Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 **16:00** 12krát z Mohelnického dostavníku **2012** **16:45** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **17:55** Noeland (43. díl) **18:25** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla

holubička **18:30** Bible pro nejmenší: Adam a Eva [P] **18:35** O valašského primáška 2013 **19:20** Kus dřeva ze stromu: Hrušeň **19:35** Kaple Božího hrobu **19:45** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 [P] **20:00** Noemova pošta: září [L] **21:30** Přejeme si... **21:45** Charita Ostrava a Hospic sv. Lukáše **22:00** Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí [P] **22:30** Outdoor Films s Jiřím Kráčalíkem **0:05** Svědek naděje (6. díl): Řím **0:40** Rezance s makom.

Sobota 7. 9. 2013: 6:05 Kaple Božího hrobu **6:15** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 **6:25** Svědek naděje (6. díl): Řím **7:00** Guyanská Diana **7:25** Léta letí k andělům (39. díl): Antonín Randa **7:45** Poselství svatých: Terezie z Lisieux **7:55** Kaple Božího hrobu **8:05** Noeland (43. díl) **8:35** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **8:40** Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? **9:10** RIO 2013 WYD: Zahájení SDM na pláži Copacabana **11:15** Můj Bůh a Walter: Člověk **11:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka **12:10** Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 **12:25** P. S. **12:35** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 **12:45** Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí **13:15** Přejeme si... **13:35** Jak potkávat svět s Josefem Krčkem **14:55** NOEkreace (190. díl) **15:05** Zimbabwe: Z temnoty **15:25** Platinové písničky (71. díl): Dechovka **16:00** Rezance s makom **16:15** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **17:25** 44 let novickou **17:55** Listy z osamělého ostrova: List do Efezu (1. díl): Udělat krok zpět [P] **18:25** Sedmihlásky (51. díl): Vyletěla holubička **18:30** Bible pro nejmenší: Adam a Eva **18:35** Dětská Bible **18:50** Jeruzalém **19:00** Hudební magazín Mezi pražci [P] **19:45** V souvislostech (18. díl) [P] **20:00** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem – Žeň objevů 2012, 1. díl [P] **21:05** O kom, o čem: Kostelce [P] **21:30** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 **21:40** Skautské návraty **22:00** P. S. **22:10** Jak si mě našel Antonín z Padovy **22:50** P. Stanislav Pacner – Jak zakusit Boží moc a lásku ve svém životě **0:15** O valašského primáška 2013 **1:00** Poutní místo Starý Bohumín.

Neděle 8. 9. 2013: 6:15 44 let novickou **6:40** 12krát z Mohelnického dostavníku 2012 **7:25** Ars Vaticana (20. díl) **7:35** Morava, víno a chirurgie **7:55** Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice **8:15** Jak potkávat svět s Josefem Krčkem **9:35** Baroko na cestách Jiřího Sehnala **9:55** Odkaz vysočanských předků **10:10** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 **10:30** Mše svatá z kostela sv. Václava s farností Hodslavice [L] **11:45** Na koberečku (126. díl): s Marií Kubátovou **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech (18. díl) **12:35** Zpravodajské Noeviny (511. díl): 3. 9. 2013 **12:50** Zpravodajské Noeviny (512. díl): 5. 9. 2013 **13:05** Platinové písničky (72. díl): Dechovka [P] **13:40** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2012, 1. díl **14:45** RIO 2013 WYD: Zahájení SDM na pláži Copacabana **16:55** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **17:00** Noeland (44. díl) **17:30** Hermie a jeho přátelé: Milo, bezbožná kudlanka nábožná [P] **18:00** Zprávy z Věčného města: 6. 9. 2013 **18:10** Můj Bůh a Walter: Člověk **18:25** NOEkreace (191. díl) [P] **18:35** Rok vína **19:10** Léta letí k andělům (39. díl): Antonín Randa **19:30** Poselství svatých: Bernadette Soubirous **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Octava dies (732. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:30** Jean Gentil [P] **21:55** V souvislostech (18. díl) **22:15** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **23:20** Nedělní čtení: 23. neděle v mezidobí **23:50** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Živá historie – hrad Strečno **0:15** Ars Vaticana (20. díl) **0:25** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **0:45** Ars Vaticana (20. díl).

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, nabízím ti v něm své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svátý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to všechno přináším jako svou nepatrnou oběť zvláště na úmysly Svatého otce a našich biskupů...

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

ÚMYSLY NA ZÁŘÍ 2013

Všeobecný: Aby lidé naší doby, často zahlceni hlukem, znovu objevili hodnotu mlčení a ticha a uměli naslouchat Božímu hlasu a svým bratřím a sestrám.

Misijní: Za křesťany, kteří v tolika oblastech světa trpí pronásledováním, aby byli svým svědectvím proroky Kristovy lásky.

Úmysl našich biskupů: Aby ti, kdo mají být nositeli kultury a vzdělanosti, sami poznávali a chápali, kde je zdroj skutečné moudrosti a poznání.

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na volně koncipovaný **cyklus duchovních obnov PANE, NAUČ NÁS MODLIT SE**, který má přímou souvislost s vyhlášeným Rokem víry. Duchovní obnova na téma **Chléb náš vezdejší dej nám dnes** se uskuteční **ve dnech 28.-29. září 2013**. Program začíná v sobotu v 9 hodin mši svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu. Zakončení je v neděli ve 13 hodin. Z důvodu omezené kapacity **je nutné se přihlásit do 23. září 2013** na e-mail info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

verité

VÉRITÉ
Konviktská 16, 110 00 Praha 1

Nabízíme tyto termíny poutí do Medžugorje:

- 3. 9. - 10. 9. Narozeniny P. Marie (2660 Kč+50 €)
- 25. 9. - 1. 10. Svatováclavská pouť (2640 Kč+40 €)
- 3. 10. - 9. 10. P. Marie Růžencové (2640 Kč+40 €)
- 23. 10. - 29. 10. Říjnová pouť (2640 Kč+40 €)
- 20. 12. - 27. 12. Vánoční pouť (2390 Kč+50 €)
- 27. 12. - 3. 1. Silvestrovská pouť (2640 Kč+40 €)

* Ubytování je do 30 min od kostela, dovážení je zajištěno. Bohatý duchovní program, tlumočení.

Přihlášky: VÉRITÉ, tel: 222 324 617, fax: 222 321 294, www.verite.cz, e-mail: cestovka@verite.cz

POUTNÍ SLAVNOST PANNY MARIE v Rokoli u Nového Města nad Metují se koná v neděli 8. září 2013. Mše svatě budou v 10.30 a v 15 hodin, v 13.30 hodin bude pobožnost křížové cesty.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

31. SRPNA - 7. ZÁŘÍ 2013

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 1. 9.		PO 2. 9.		ÚT 3. 9.		ST 4. 9.		ČT 5. 9.		PÁ 6. 9.		SO 7. 9.			
Antifona	919	1029	934	1045	1734	1953	964	1077	980	1096	996	1113	1666	1883		
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	784	883	784	883	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	935	1045	1734	1953	964	1078	981	1096	997	1114	1666	1883		
Antifony	920	1030	935	1046	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	1735	1954	969	1083	985	1101	1001	1118	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	713	804	939	1050	1492	1679	969	1083	985	1101	1002	1119	1669	1886		
Prosby	924	1034	939	1050	1724	1943	969	1084	985	1101	1002	1119	1655	1886		
Závěrečná modlitba	713	804	939	1050	1492	1680	970	1084	986	1102	1002	1120	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	954	1067	970	1085	986	1103	1003	1120	1018	1137		
Antifony	925	1036	940	1051	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	943	1054	957	1070	973	1088	989	1106	1006	1124	1021	1141		
Závěrečná modlitba	713	804	943	1054	957	1071	973	1088	990	1106	1006	1124	1022	1141		
Nešpory:																
	SO 31. 8.															
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	1736	1955	975	1090	991	1108	1008	1125	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	1737	1956	979	1094	995	1112	1011	1129	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	713	804	713	805	948	1060	1492	1680	979	1094	995	1112	1011	1129	714	805
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	1731	1950	979	1095	995	1112	1011	1129	1028	1147
Záv. modlitba	713	804	713	804	948	1061	1492	1680	980	1095	996	1113	1012	1130	714	806
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 1. 9. - 22. neděle

v mezidobí

1. čt.: Sir 3,19-21.30-31
(řec. 17-18.20.28-29)
Ž 68(67),4-5ac.6-7ab.10-11
Odp.: 11b (*Bože, ve své dobrotě ses postaral o chudáka.*)

2. čt.: Žid 12,18-19.22-24a

Ev.: Lk 14,1,7-14

Slovo na den: *Jdi si sednout na poslední místo.*

Pondělí 2. 9. - ferie

1. čt.: 1 Sol 4,13-18
Ž 96(95),1+3.4-5.11-12.13

Odp.: 13b (*Hospodin přichází řídit zemi.*)

Ev.: Lk 4,16-30

Slovo na den: *Chudým radostnou zvěst.*

Úterý 3. 9. - památka sv. Řehoře Velikého

1. čt.: 1 Sol 5,1-6.9-11

Ž 27(26),1.4.13-14

Odp.: 13 (*Věřím, že uvidím blaho od Hospodina v zemi živých!*)

Ev.: Lk 4,31-37

Slovo na den: *Mlč a vyjdi z něho!*

Středa 4. 9. - ferie

1. čt.: Kol 1,1-8

Ž 52(51),10.11

Odp.: 10b (*Stále spoléhám na Boží slitovnost.*)

Ev.: Lk 4,38-44

Slovo na den: *Nenechával je mluvit.*

Čtvrtek 5. 9. - ferie

1. čt.: Kol 1,9-14

Ž 98(97),2-3ab.3cd-4.5-6

Odp.: 2a (*Hospodin uvedl ve známost svou spásu.*)

Ev.: Lk 5,1-11

Slovo na den: *Na tvé slovo spustím síť.*

Pátek 6. 9. - ferie

1. čt.: Kol 1,15-20

Ž 100(99),2.3.4.5

Odp.: 2c (*Vstupte před Hospodina s jástem!*)

Ev.: Lk 5,33-39

Slovo na den: *Tvoji jedí a piji.*

Sobota 7. 9. - nez. památka sv. Melichara Grodeckého nebo sobotní pam. Panny Marie

1. čt.: Kol 1,21-23

Ž 54(53),3-4.6+8

Odp.: 6a (*Hle, Bůh mi pomáhá!*)

Ev.: Lk 6,1-5

Slovo na den: *Syn člověka je pánem nad sobotou.*

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA

*Anna Kateřina Emmerichová • Podle vidění
augustiniánky z Dülmenu zapsal a násti-
nem života této omilostněné řeholnice do-
plnil Clemens Brentano • Doslov Arnold
Guillet • Přeložil Petr Janšta • Ilustrace
- rytiny G. Doré*

Předlohou pro toto nejnovější vydání díla A. K. Emmerichové, blahoslavené v r. 2004, byla nová edice nakladatelství Christiana-Verlag, Stein am Rhein. Brentanův životopis Anny Kateřiny i jeho zdrženlivé vysvětlující vstupy do proudu vyprávění dokreslují autenticitu úžasného dění v pozemské i nehmotné realitě. Šíře, bohatost i propojení dějů ve vidění stigmatizované mystičky, její oběti, utrpení a nad to vše nejmocnější obraz Krista Vykupitele se do hloubky dotknou každého lidského srdce.

*Matice cyrilometodějská s. r. o. • První vydání v MCM s. r. o.
Váz., 135x205 mm, 432 stran, 395 Kč*

UKÁZKA Z KNIHY:

Natažení těla bylo tak děsivé, že Ježíšova hrud' až praskala a on nahlas nařikal: „Bože! Ó Bože!“ Také mu přivázali hrud' a paže, aby se ruce nevyrvaly z hřebů. Břicho se hroz-

NOVINKA MCM s. r. o.

ně natáhlo, bylo to, jako by mu lámali žebra a kosti v hrudi. Bylo to strašlivé utrpení.

Stejně tak natáhli provazy i levou nohu a provrtali ji nahoře na nártu, protože nespočíval na pravé noze dostatečně pevně, aby mohl být přibit hřebem s rovnou hlavíčkou, lepším, tenčím hřebíkem než byly hřeby určené pro ruce; bylo to podobné vrtání šídlem. Nyní však uchopili ten nejstrašnější, mnohem delší hřeb a za praskání kostí ho prohnali s velkou námahou zraněným nártem levé nohy a pravou nohou, která spočívala pod ním, až do díry v podstavci a skrze něj do kmene kříže. Ze strany jsem viděla, jak tento hřeb prochází oběma nohama.

Přibití nohou bylo krutější než všechno ostatní, protože celé tělo bylo při tom nelidsky napjato. Napočítala jsem 36 úderů kladiva a ubohý Spasitel nařikal tak sladce a vysoce; hlasy posměchu a zloby kolem dokola mi zněly tupě a temně.

Svatá Panna se však vrátila ke kruhu popravky a při trhání a lámání kostí a nářku a přibíjení nohou se znovu bolesti a soucitem zhroutila do náručí svých průvodkyň. Nastal povyk. Přijeli farizeové a nadávali jí a přátelé ji znovu odvedli z kruhu.

**Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz**

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.